

Metakognitivni Trening (MKT)

MKT 2 A – Prebrzo zaključivanje I

© Moritz, Woodward, Čipčić-Schmidt & Akrap (8 | 22)

www.uke.de/mct

The use of the pictures in this module has been kindly permitted by artists and copyright holders, respectively. For details (artist, title), please refer to the end of this presentation.

Prebrzo zaključivanje

- Često moramo donositi prosudbe na osnovi mnoštva vrlo kompleksnih informacija iz naše okoline

Prebrzo zaključivanje

- Često moramo donositi prosudbe na osnovi mnoštva vrlo kompleksnih informacija iz naše okoline
- Ponekad donosimo zaključke bez 100% pouzdanih dokaza

Prebrzo zaključivanje

- Često moramo donositi prosudbe na osnovi mnoštva vrlo kompleksnih informacija iz naše okoline
- Ponekad donosimo zaključke bez 100% pouzdanih dokaza
- Zlatna sredina bi se trebala naći negdje između:

Prebrzo zaključivanje

- Često moramo donositi prosudbe na osnovi mnoštva vrlo kompleksnih informacija iz naše okoline
- Ponekad donosimo zaključke bez 100% pouzdanih dokaza
- Zlatna sredina bi se trebala naći negdje između:
  - donošenja brzopletih odluka (**rizik**: pogrešna ili loša odluka)

Prebrzo zaključivanje

- Često moramo donositi prosudbe na osnovi mnoštva vrlo kompleksnih informacija iz naše okoline
- Ponekad donosimo zaključke bez 100% pouzdanih dokaza
- Zlatna sredina bi se trebala naći negdje između:
  - donošenja brzopletih odluka (**rizik**: pogrešna ili loša odluka)
  - pretjerane preciznosti i detaljiziranja (**nedostatak**: gubitak vremena)

Zaključivanje bez dovoljno dokaza

dogadjaj	objašnjenje	opravdano?
iz prozora izbija dim	požar?	??? - što biste učinili?
čovjek nerazumljivo govori	pijan?	???

Zaključivanje bez dovoljno dokaza

događaj	objašnjenje	opravdano?
iz prozora izbija dim	požar?	Vjerojatno: Kažete: “Gdje ima dima, ima i vatre!” Pozivate vatrogasce; ignoriranje može biti gore od lažne uzbune.
čovjek nerazumljivo govori	pijan?	???

Zaključivanje bez dovoljno dokaza

dogadjaj	objašnjenje	opravdano?
iz prozora izbija dim	požar?	Vjerojatno: Kažete: “Gdje ima dima, ima i vatre!” Pozivate vatrogasce; ignoriranje može biti gore od lažne uzbune.
čovjek nerazumljivo govori	pijan?	Moguće: Postoje brojna druga objašnjenja (npr. senilnost, moždani udar). Ako ne uzmete u obzir druge mogućnosti, možete povrijediti tu osobu.

Prebrzo zaključivanje “na djelu”

domena	primjer
politika	???
medicina	???

Prebrzo zaključivanje “na djelu”

domena	primjer
politika	<p>Često prebrzo donosimo zaključke kada u medijima saznamo o nekom zločinu. Ovisno o našim političkim stajalištima, ponekad napadaču preuranjeno pripisujemo određene motive.</p> <p>Primjer: napadač i žrtva su različite rase ili vjere. Mnogi ljudi vjeruju da je glavni motiv u pozadini zločina rasizam ili ekstremizam.</p> <p>Ponekad se to pokaže istinitim. Međutim, u javnoj diskusiji takve se pretpostavke donose prebrzo, a alternativna objašnjenja se rijetko uzimaju u obzir.</p>
medicina	???

Prebrzo zaključivanje “na djelu”

domena	primjer
politika	<p>Često prebrzo donosimo zaključke kada u medijima saznamo o nekom zločinu. Ovisno o našim političkim stajalištima, ponekad napadaču preuranjeno pripisujemo određene motive.</p> <p>Primjer: napadač i žrtva su različite rase ili vjere. Mnogi ljudi vjeruju da je glavni motiv u pozadini zločina rasizam ili ekstremizam.</p> <p>Ponekad se to pokaže istinitim. Međutim, u javnoj diskusiji takve se pretpostavke donose prebrzo, a alternativna objašnjenja se rijetko uzimaju u obzir.</p>
medicina	<p>Jedan simptom → dijagnoza?</p> <p>Jedan konvulzivni napad ponekad se pogrešno dijagnosticira kao epilepsija. Konvulzije također mogu nastati tijekom apstinencije od alkohola i kod visoke temperature.</p> <p>S druge strane, neke dijagnoze se previde zbog preranog odustajanja od dijagnostičkih pretraga (npr. rak).</p>

Prebrzo zaključivanje “na djelu”

- moderne legende -

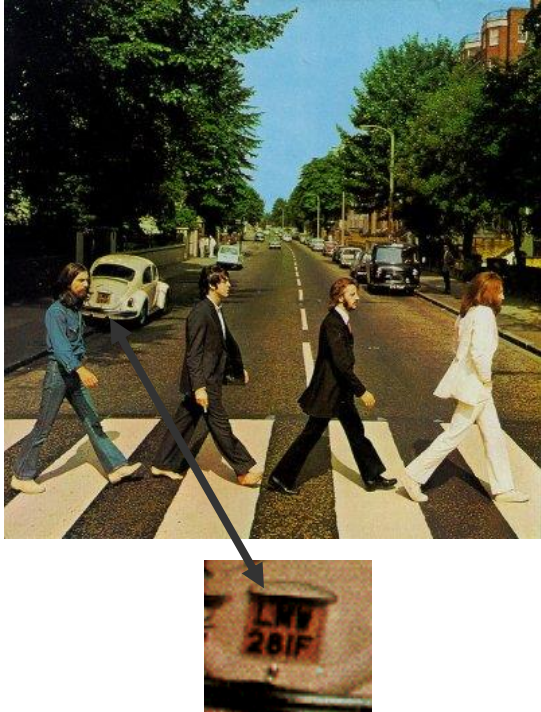
(drugačiji primjer vidi na završetku prezentacije)

Legenda	Za & Protiv	“Dokaz”
<p>Paul McCartney (The Beatles) poginuo je 1966.g. nesretnim slučajem te je zamijenjen dvojnikom</p>	<p>Za: ???</p> <p>Protiv: ???</p>	

Prebrzo zaključivanje “na djelu”

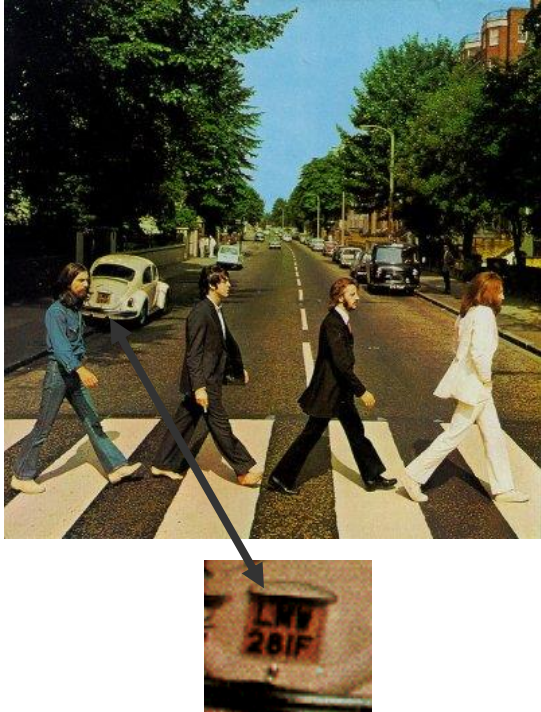
- moderne legende -

Legenda	Za & Protiv	“Dokaz”
<p>Paul McCartney (The Beatles) poginuo je 1966.g. nesretnim slučajem te je zamijenjen dvojnikom</p>	<p>Za: navodno više od 70 skrivenih dokaza, neke na omotu “Abbey Road-Cover” (na desnoj strani):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Paul je bos i mrtvački blijed. • Paul je ljevoruk, a drži cigaretu u desnoj ruci! • Registracija “LMW” (vidi strelicu): “Linda McCartney Weeping” (plače). • Također, navodno se njegovo sviranje bas gitare promijenilo od 1966.g. <p>Protiv: ???</p>	

Prebrzo zaključivanje “na djelu”

- moderne legende -

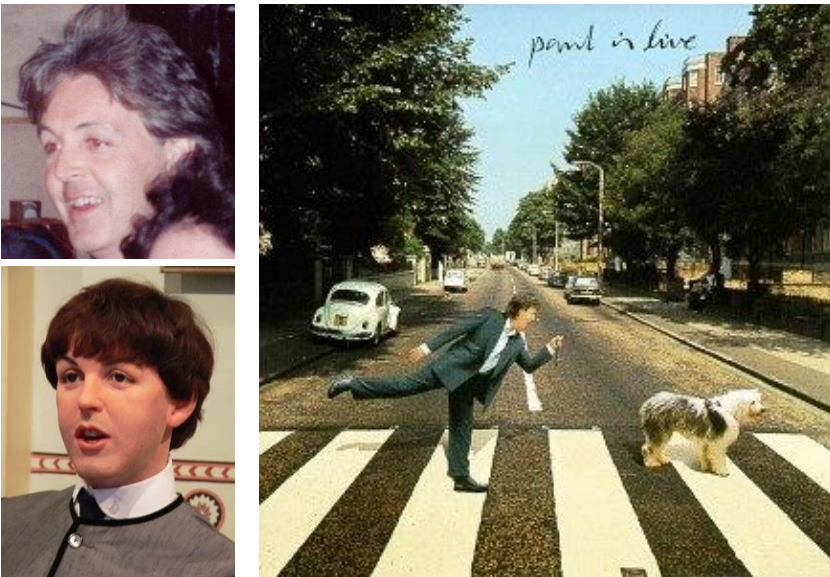
Legenda	Za & Protiv	“Dokaz”
<p>Paul McCartney (The Beatles) poginuo je 1966.g. nesretnim slučajem te je zamijenjen dvojnikom</p>	<p>Za: navodno više od 70 skrivenih dokaza, neke na omotu “Abbey Road-Cover” (na desnoj strani):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Paul je bos i mrtvački blijed. • Paul je ljevoruk, a drži cigaretu u desnoj ruci! • Registracija “LMW” (vidi strelicu): “Linda McCartney Weeping” (plače). • Također, navodno se njegovo sviranje bas gitare promijenilo od 1966.g. <p>Protiv:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Isti izgled i glas. • Dokazi se čine izmišljenima. LMW može značiti bilo što. • Porijeklo: legenda je nastala 1969. kao dobro smišljena novinarska prevara. 	

Prebrzo zaključivanje “na djelu”

- moderne legende -

Je li Paul McCartney zamijenjen dvojnikom?

McCartnijev šaljivi odgovor na glasine o njegovoj smrti: solo album pod naslovom “Paul is live” (Paul je živ). Uočite kako je omot albuma sličan “Abbey road” -u prikazanom ranije.

Ne!

Kako nastaju ovakve teorije zavjere?

???

Kako nastaju ovakve teorije zavjere?

- Često su uzbudljivije od stvarnosti.
- Temelje se na tvrdnjama koje je teško provjeriti ili dokazati (npr. Paulovo izmijenjeno sviranje bas gitare).
- Prikrivaju drugačija objašnjenja (npr. da LMW može značiti bilo što).
- Legende se ponekad zasnivaju na činjenicama koje su izvučene iz konteksta. Pored toga, značenje tih pojedinosti je preuveličano (McCartney je stvarno ljevoruk, ali to ne isključuje mogućnost da drži cigaretu u desnoj ruci, npr. zato što je to zatražio fotograf).

Kako nastaju ovakve teorije zavjere?

- Brojni su primjeri u povijesti kada su manjinske i marginalne skupine bile lažno optužene za katastrofalne događaje na koje se zapravo nije moglo utjecati. Na primjer, u srednjem vijeku za slabu žetvu često su okrivljavali vjerske manjine ili takozvane vještice.
- Ova jednostavna objašnjenja smanjivala su napetost i strah te pružala lažni osjećaj kontrole nad događajima.

Zašto ovo radimo?

- Istraživanja pokazuju da mnogi ljudi sa psihozom (ne svi!) donose odluke na temelju premalo informacija.

Zašto ovo radimo?

- Istraživanja pokazuju da mnogi ljudi sa psihozom (ne svi!) donose odluke na temelju premalo informacija.
- Ovaj način odlučivanja može lako dovesti do pogrešaka. Zato bi trebalo dati prednost promišljenijem pristupu koji uzima u obzir sve dostupne informacije.

Kako prebrzo zaključivanje dovodi do pogrešnih interpretacija tijekom psihoze – primjeri

Događaj	Objašnjenje tijekom psihoze	Druga objašnjenja
Pucketanje na telefonskoj liniji.	Prisluškuje Vas CIA.	Oštećenje žice; tipičan zvuk kod poziva iz daljine; “mrtve točke” u mobilnoj mreži.
Na radiju je pjesma “Toxic” (otrovno) od Britney Spears.	Tajni znak za nadolazeći napad kemijskim otrovom.	Radio stanica je specijalizirana za pop glazbu.
Bijela prašina na kuhinjskom stolu, prije nije bila tu.	Netko Vas je pokušao otrovati antraksom; policija Vam podmeće drogu da bi Vas uhitila.	Netko je upravo mijesio tijesto; prašina nije dugo obrisana.

Može li netko iznijeti kratko osobno iskustvo?

Zadatak (1)

U nastavku ćete vidjeti niz slika. Prikaz započinje samo jednim detaljem slike. Zatim se dodaje još jedan detalj. Pridodavanje detalja nastavlja se sve dok se ne pojavi cijela slika.

- Vaš je zadatak da prepoznate što je na slici.

Zadatak (1)

U nastavku ćete vidjeti niz slika. Prikaz započinje samo jednim detaljem slike. Zatim se dodaje još jedan detalj. Pridodavanje detalja nastavlja se sve dok se ne pojavi cijela slika.

- Vaš je zadatak da prepoznate što je na slici.
- Pokušajte izbjeći brzoplete, ali i prespore, (“ziheraške”) odgovore. Raspravljajte što govori u prilog, a što protiv određenog rješenja.

Slika 1

Ponuđeno je nekoliko mogućih objašnjenja. Molimo da raspravite u grupi koliko je svaka od mogućnosti vjerojatna i jeste li dovoljno sigurni da biste donijeli odluku.

Što bi moglo biti prikazano na ovoj slici?

- nasmiješeno lice
- zdjela
- brod
- sanjke
- stolica na ljuljanje
- glava slona

Koliko ste sigurni?

Želite li sada donijeti odluku?

Što bi moglo biti prikazano na ovoj slici?

- nasmiješeno lice
- zdjela
- brod
- sanjke
- stolica na ljuljanje
- glava slona

Koliko ste sigurni?

Želite li sada donijeti odluku?

Što bi moglo biti prikazano na ovoj slici?

- nasmiješeno lice
- zdjela
- brod
- sanjke
- stolica na ljuljanje
- glava slona

Koliko ste sigurni?

Želite li sada donijeti odluku?

Što bi moglo biti prikazano na ovoj slici?

- nasmiješeno lice
- zdjela
- brod
- sanjke
- stolica na ljuljanje
- glava slona

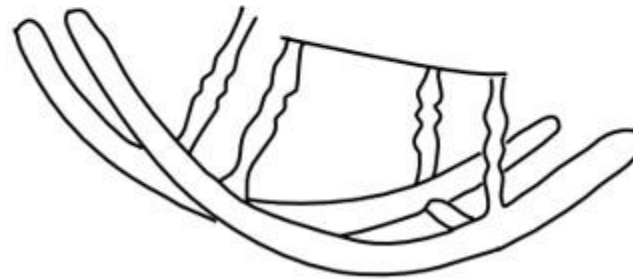
Koliko ste sigurni?

Želite li sada donijeti odluku?

Što bi moglo biti prikazano na ovoj slici?

- nasmiješeno lice
- zdjela
- brod
- sanjke
- stolica na ljuljanje
- glava slona

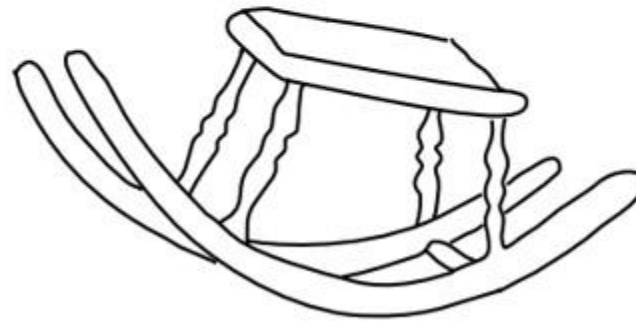
Koliko ste sigurni?

Želite li sada donijeti odluku?

Što bi moglo biti prikazano na ovoj slici?

- nasmiješeno lice
- zdjela
- brod
- sanjke
- stolica na ljuljanje
- glava slona

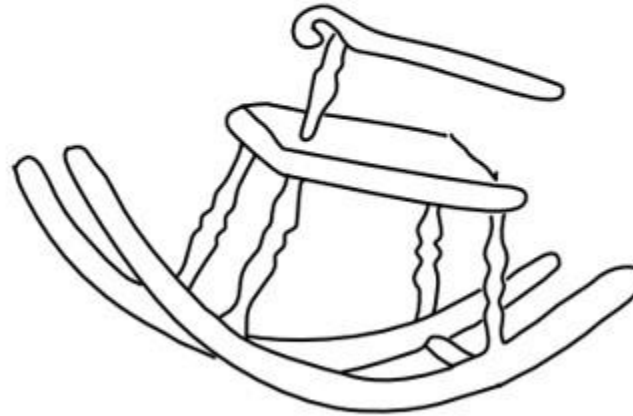
Koliko ste sigurni?

Želite li sada donijeti odluku?

Što bi moglo biti prikazano na ovoj slici?

- nasmiješeno lice
- zdjela
- brod
- sanjke
- stolica na ljuljanje
- glava slona

Koliko ste sigurni?

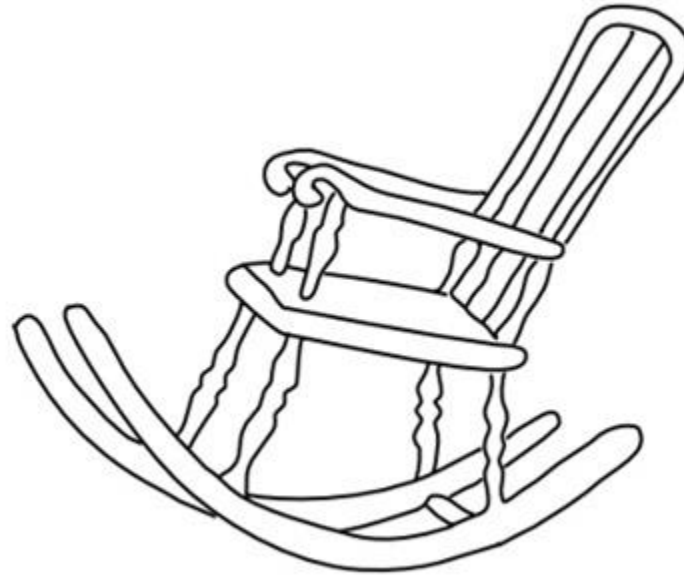
Želite li sada donijeti odluku?

Što bi moglo biti prikazano na ovoj slici?

- nasmiješeno lice
- zdjela
- brod
- sanjke
- stolica na ljuljanje
- glava slona

Koliko ste sigurni?

Želite li sada donijeti odluku?

Što bi moglo biti prikazano na ovoj slici?

- nasmiješeno lice
- zdjela
- brod
- sanjke
- stolica na ljuljanje
- glava slona

Koliko ste sigurni?

Želite li sada donijeti odluku?

Slika 2

Ovdje nisu ponuđeni mogući odgovori. Iznesite sami svoje ideje o tome što je na slici. Ponudite nekoliko mogućih odgovora. Molimo Vas, raspravite svoje procjene u grupi.

Što bi moglo biti prikazano na ovoj slici?

Koliko ste sigurni?

Želite li sada donijeti odluku?

Što bi moglo biti prikazano na ovoj slici?

Koliko ste sigurni?

Želite li sada donijeti odluku?

Što bi moglo biti prikazano na ovoj slici?

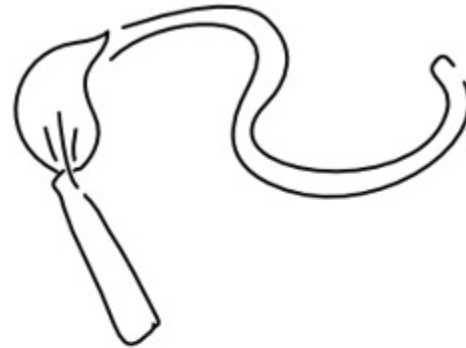

Koliko ste sigurni?

Želite li sada donijeti odluku?

Što bi moglo biti prikazano na ovoj slici?

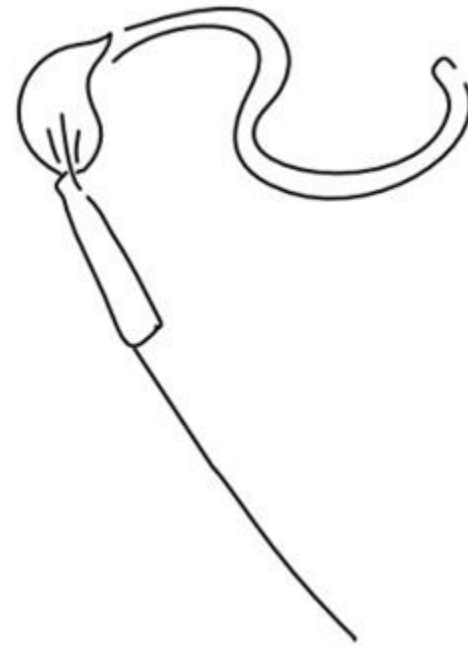

Koliko ste sigurni?

Želite li sada donijeti odluku?

Što bi moglo biti prikazano na ovoj slici?

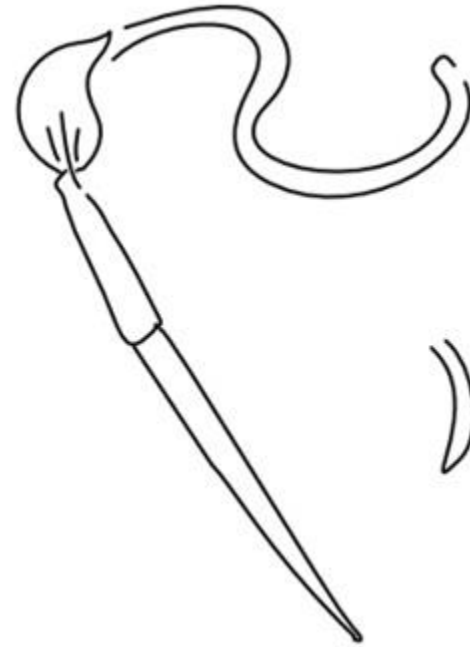
Koliko ste sigurni?

Želite li sada donijeti odluku?

Što bi moglo biti prikazano na ovoj slici?

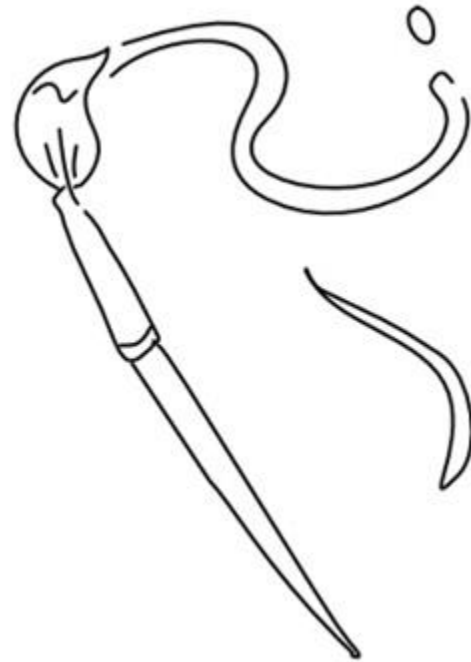

Koliko ste sigurni?

Želite li sada donijeti odluku?

Što bi moglo biti prikazano na ovoj slici?

Koliko ste sigurni?

Želite li sada donijeti odluku?

Što bi moglo biti prikazano na ovoj slici?

Koliko ste sigurni?

Želite li sada donijeti odluku?

Slika 3

Što bi moglo biti prikazano na ovoj slici?

Koliko ste sigurni?

Želite li sada donijeti odluku?

Što bi moglo biti prikazano na ovoj slici?

Koliko ste sigurni?

Želite li sada donijeti odluku?

Što bi moglo biti prikazano na ovoj slici?

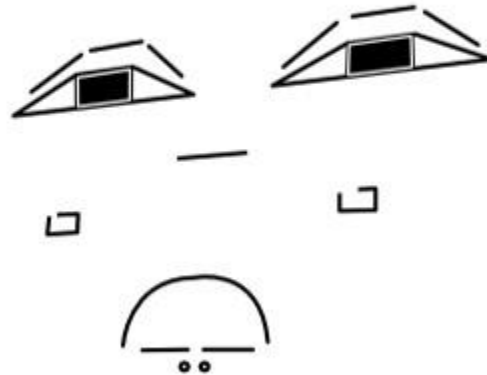

Koliko ste sigurni?

Želite li sada donijeti odluku?

Što bi moglo biti prikazano na ovoj slici?

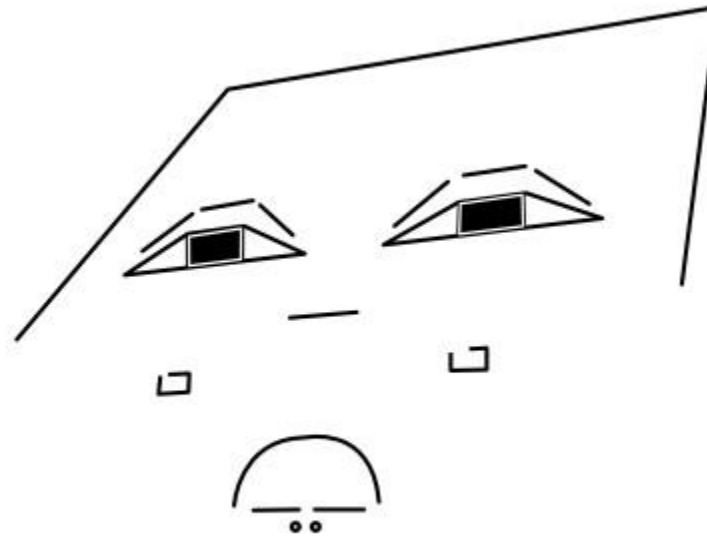
Koliko ste sigurni?

Želite li sada donijeti odluku?

Što bi moglo biti prikazano na ovoj slici?

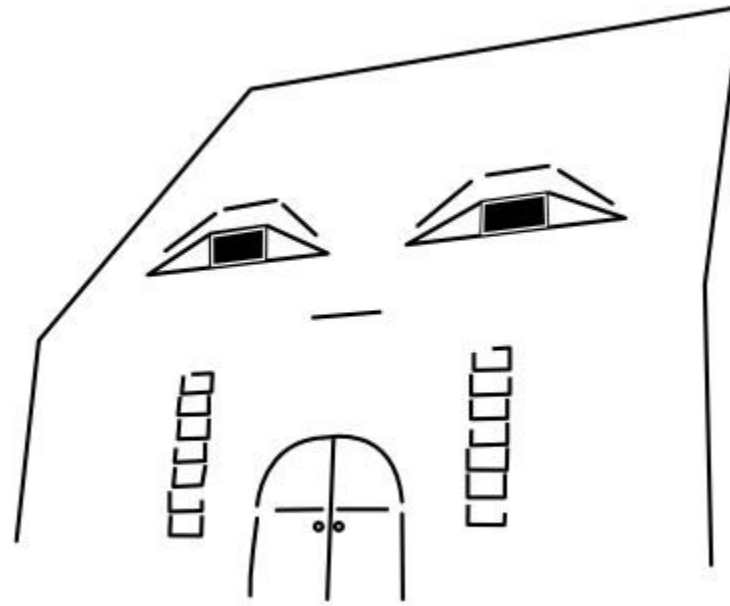

Koliko ste sigurni?

Želite li sada donijeti odluku?

Što bi moglo biti prikazano na ovoj slici?

Koliko ste sigurni?

Želite li sada donijeti odluku?

Što bi moglo biti prikazano na ovoj slici?

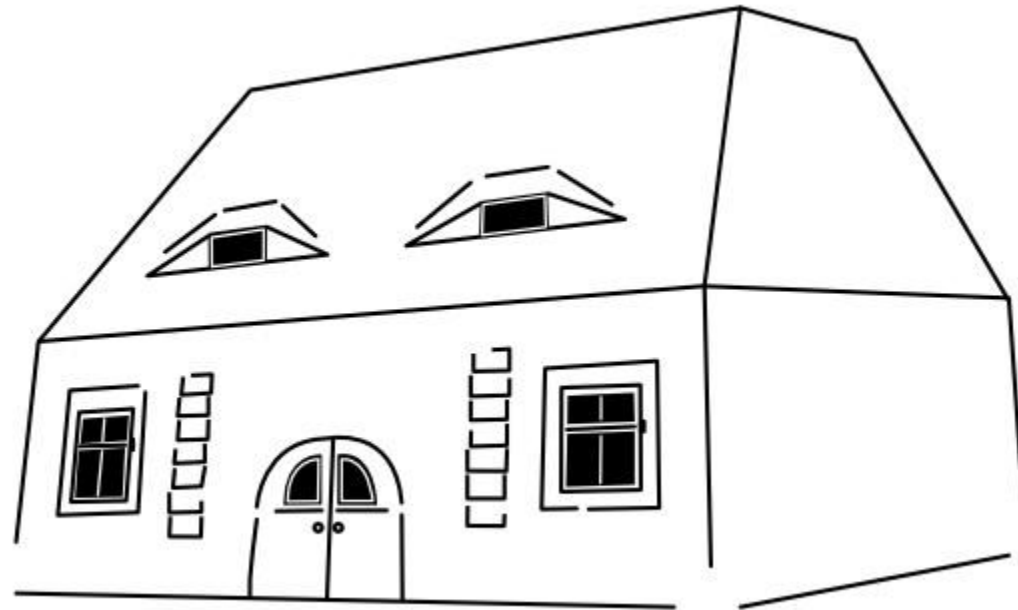

Koliko ste sigurni?

Želite li sada donijeti odluku?

Što bi moglo biti prikazano na ovoj slici?

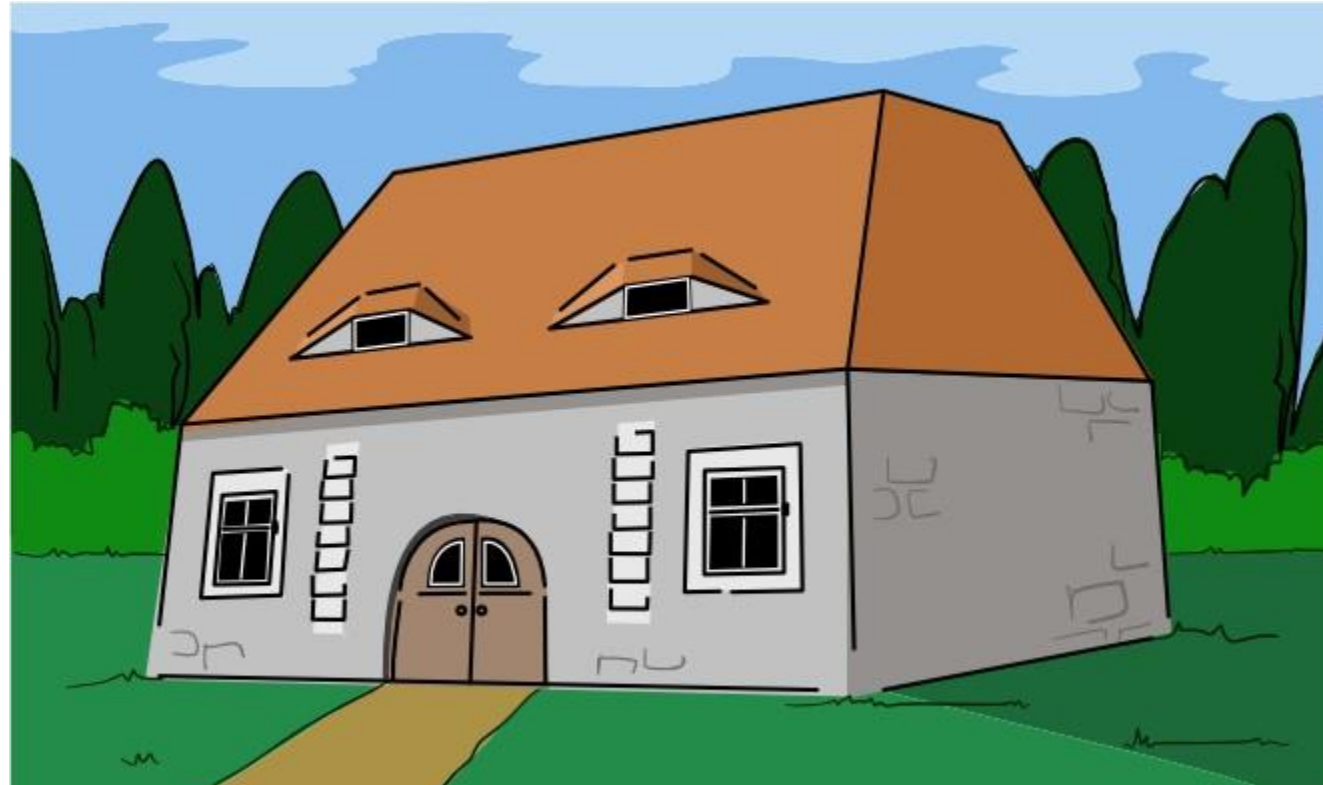

Koliko ste sigurni?

Želite li sada donijeti odluku?

Što bi moglo biti prikazano na ovoj slici?

Koliko ste sigurni?

Želite li sada donijeti odluku?

Slika 4

Što bi moglo biti prikazano na ovoj slici?

Koliko ste sigurni?

Želite li sada donijeti odluku?

Što bi moglo biti prikazano na ovoj slici?

Koliko ste sigurni?

Želite li sada donijeti odluku?

Što bi moglo biti prikazano na ovoj slici?

Koliko ste sigurni?

Želite li sada donijeti odluku?

Što bi moglo biti prikazano na ovoj slici?

Koliko ste sigurni?

Želite li sada donijeti odluku?

Što bi moglo biti prikazano na ovoj slici?

Koliko ste sigurni?

Želite li sada donijeti odluku?

Što bi moglo biti prikazano na ovoj slici?

Koliko ste sigurni?

Želite li sada donijeti odluku?

Što bi moglo biti prikazano na ovoj slici?

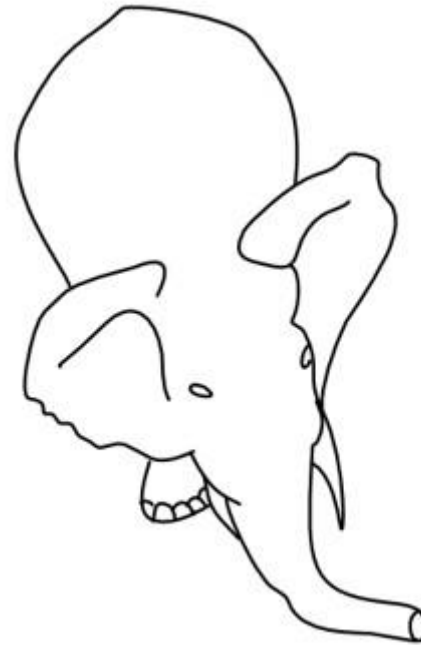

Koliko ste sigurni?

Želite li sada donijeti odluku?

Što bi moglo biti prikazano na ovoj slici?

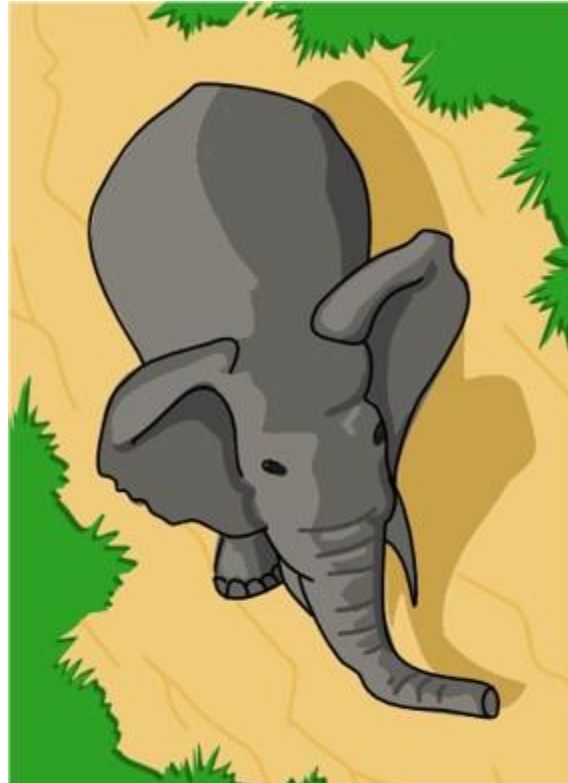

Koliko ste sigurni?

Želite li sada donijeti odluku?

Što bi moglo biti prikazano na ovoj slici?

Koliko ste sigurni?

Želite li sada donijeti odluku?

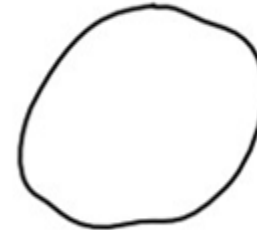

Slika 5

Što bi moglo biti prikazano na ovoj slici?

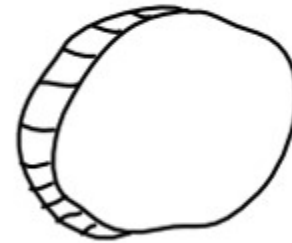

Koliko ste sigurni?

Želite li sada donijeti odluku?

Što bi moglo biti prikazano na ovoj slici?

Koliko ste sigurni?

Želite li sada donijeti odluku?

Što bi moglo biti prikazano na ovoj slici?

Koliko ste sigurni?

Želite li sada donijeti odluku?

Što bi moglo biti prikazano na ovoj slici?

Koliko ste sigurni?

Želite li sada donijeti odluku?

Što bi moglo biti prikazano na ovoj slici?

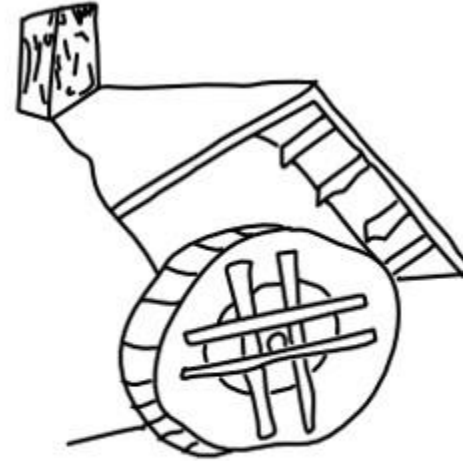

Koliko ste sigurni?

Želite li sada donijeti odluku?

Što bi moglo biti prikazano na ovoj slici?

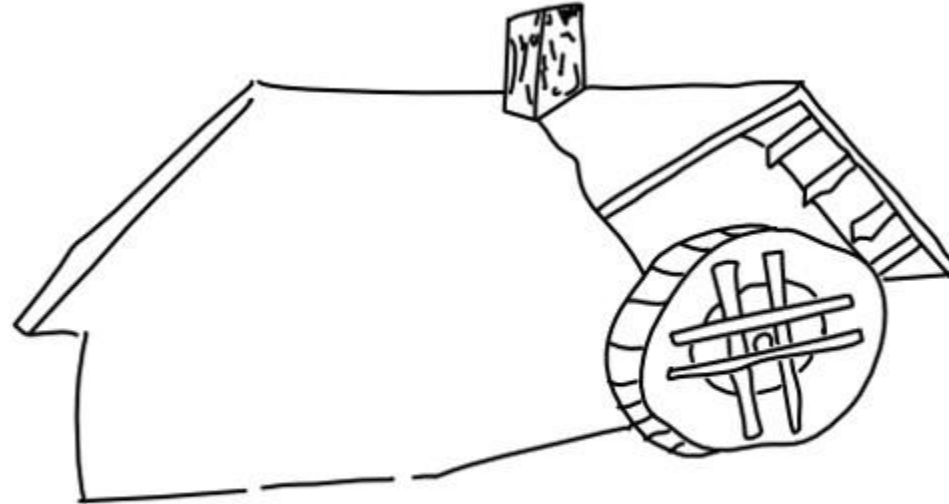

Koliko ste sigurni?

Želite li sada donijeti odluku?

Što bi moglo biti prikazano na ovoj slici?

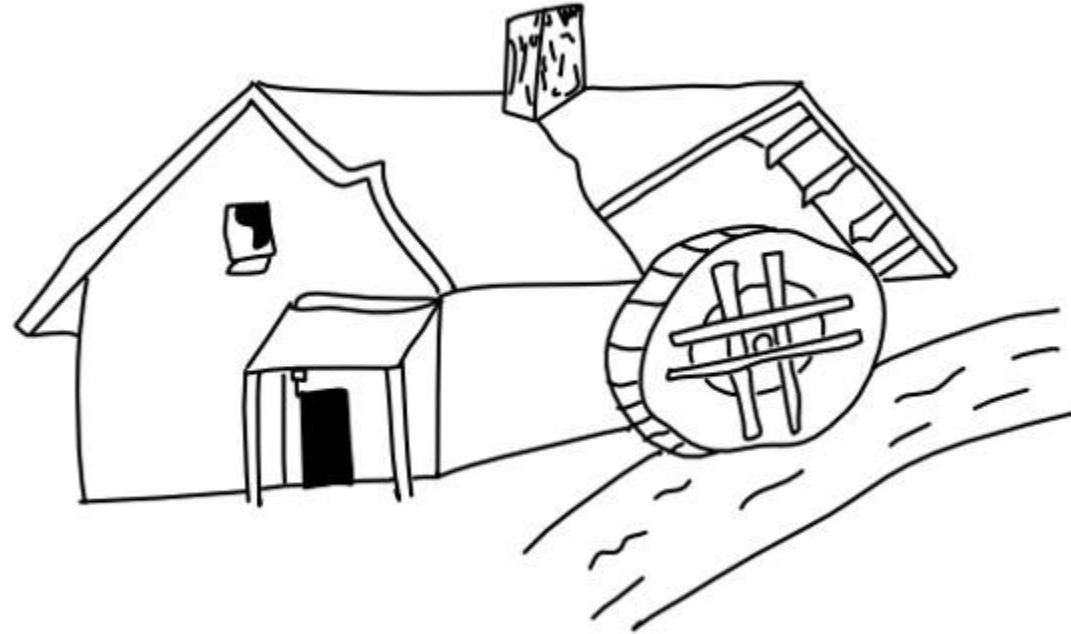

Koliko ste sigurni?

Želite li sada donijeti odluku?

Što bi moglo biti prikazano na ovoj slici?

Koliko ste sigurni?

Želite li sada donijeti odluku?

Što bi moglo biti prikazano na ovoj slici?

Koliko ste sigurni?

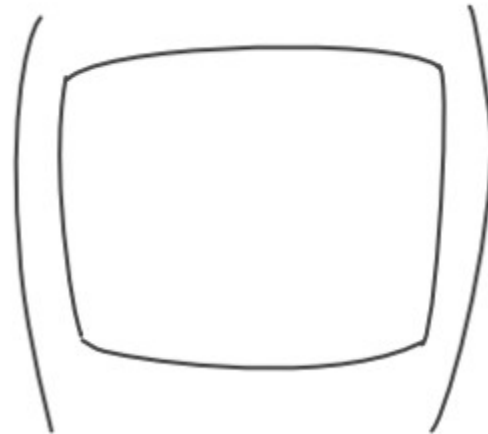
Želite li sada donijeti odluku?

Slika 6

Što bi moglo biti prikazano na ovoj slici?

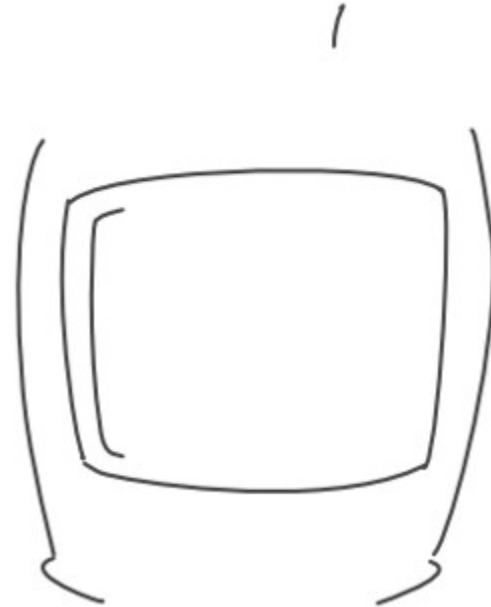

Koliko ste sigurni?

Želite li sada donijeti odluku?

Što bi moglo biti prikazano na ovoj slici?

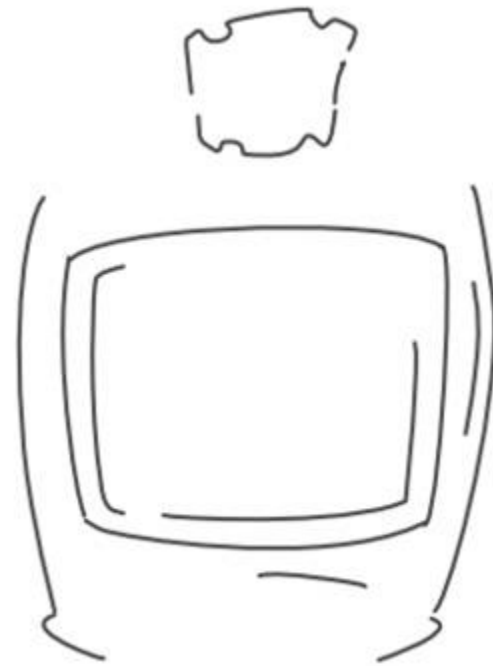

Koliko ste sigurni?

Želite li sada donijeti odluku?

Što bi moglo biti prikazano na ovoj slici?

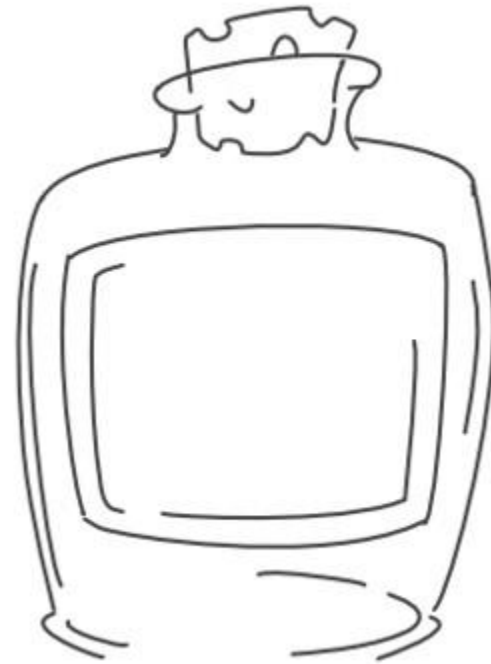

Koliko ste sigurni?

Želite li sada donijeti odluku?

Što bi moglo biti prikazano na ovoj slici?

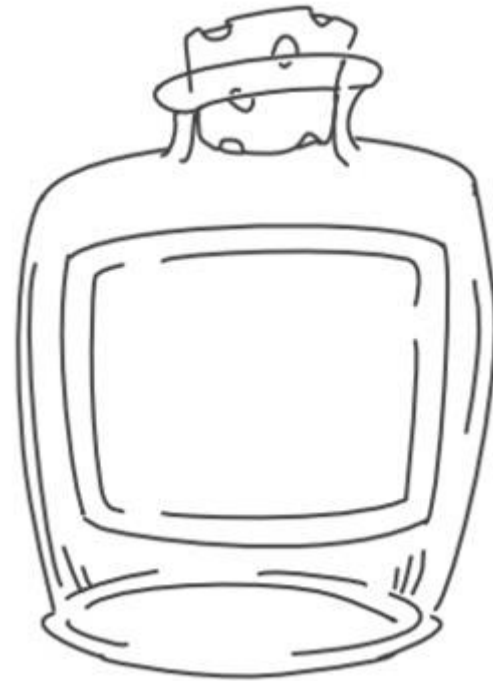

Koliko ste sigurni?

Želite li sada donijeti odluku?

Što bi moglo biti prikazano na ovoj slici?

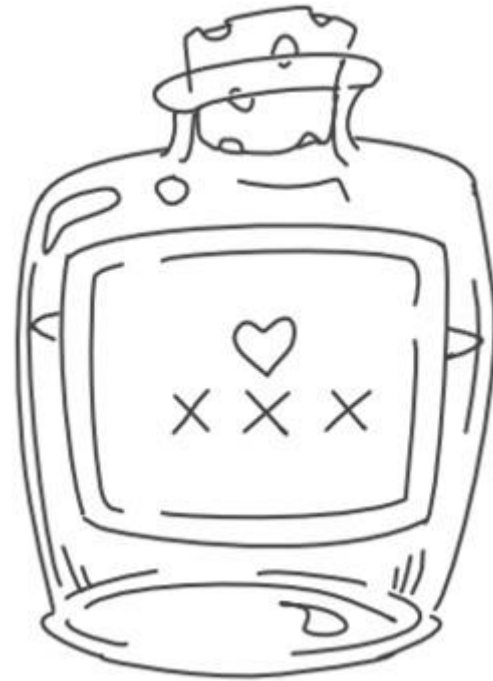

Koliko ste sigurni?

Želite li sada donijeti odluku?

Što bi moglo biti prikazano na ovoj slici?

Koliko ste sigurni?

Želite li sada donijeti odluku?

Što bi moglo biti prikazano na ovoj slici?

Koliko ste sigurni?

Želite li sada donijeti odluku?

Slika 7

Što bi moglo biti prikazano na ovoj slici?

Koliko ste sigurni?

Želite li sada donijeti odluku?

Što bi moglo biti prikazano na ovoj slici?

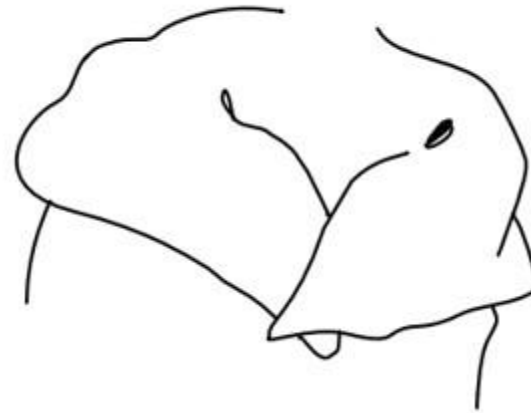

Koliko ste sigurni?

Želite li sada donijeti odluku?

Što bi moglo biti prikazano na ovoj slici?

Koliko ste sigurni?

Želite li sada donijeti odluku?

Što bi moglo biti prikazano na ovoj slici?

Koliko ste sigurni?

Želite li sada donijeti odluku?

Što bi moglo biti prikazano na ovoj slici?

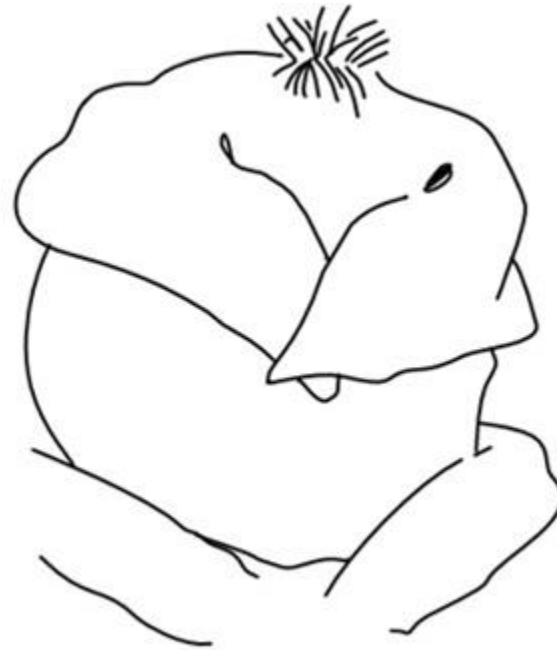

Koliko ste sigurni?

Želite li sada donijeti odluku?

Što bi moglo biti prikazano na ovoj slici?

Koliko ste sigurni?

Želite li sada donijeti odluku?

Što bi moglo biti prikazano na ovoj slici?

Koliko ste sigurni?

Želite li sada donijeti odluku?

Što bi moglo biti prikazano na ovoj slici?

Koliko ste sigurni?

Želite li sada donijeti odluku?

Što bi moglo biti prikazano na ovoj slici?

Koliko ste sigurni?

Želite li sada donijeti odluku?

izborni sadržaj: video - isječki

video-isječki koji se tiču današnje teme dostupni su na sljedećoj web stranici:

http://www.uke.de/mct_videos

Nakon gledanja video-isječka možete raspravljati kako je njegov sadržaj povezan s današnjom temom.

[za voditelje:

neki video-isječki sadrže teme i / ili govor koji mogu biti neprimjereni za pojedine skupine gledatelja ili u različitim kulturama. Molimo Vas da pažljivo pregledate filmove prije prikazivanja]

Slika 8

Što bi moglo biti prikazano na ovoj slici?

- pila
- stari most
- jež
- busen trave
- zmaj
- ograda
- planinski krajolik
- dikobraz
- uho

Koliko ste sigurni?

Želite li sada donijeti odluku?

Što bi moglo biti prikazano na ovoj slici?

- pila
- stari most
- jež
- busen trave
- zmaj
- ograda
- planinski krajolik
- dikobraz
- uho

Koliko ste sigurni?

Želite li sada donijeti odluku?

Što bi moglo biti prikazano na ovoj slici?

- pila
- stari most
- jež
- busen trave
- zmaj
- ograda
- planinski krajolik
- dikobraz
- uho

Koliko ste sigurni?

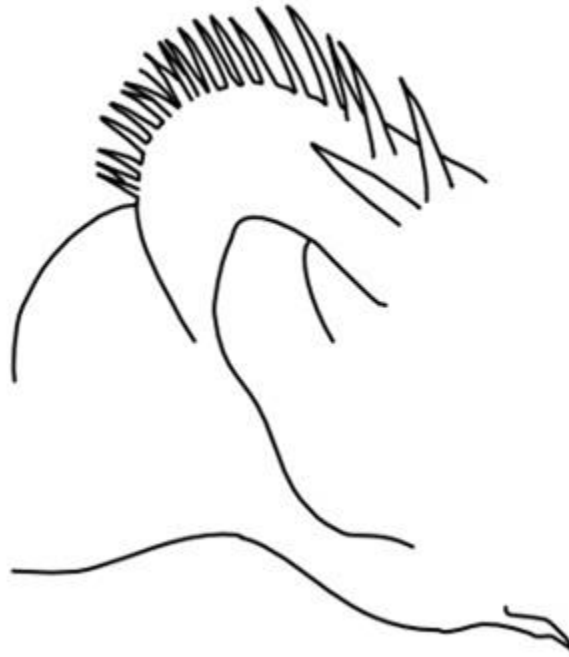
Želite li sada donijeti odluku?

Što bi moglo biti prikazano na ovoj slici?

- pila
- stari most
- jež
- busen trave
- zmaj
- ograda
- planinski krajolik
- dikobraz
- uho

Koliko ste sigurni?

Želite li sada donijeti odluku?

Što bi moglo biti prikazano na ovoj slici?

- pila
- stari most
- jež
- busen trave
- zmaj
- ograda
- planinski krajolik
- dikobraz
- uho

Koliko ste sigurni?

Želite li sada donijeti odluku?

Što bi moglo biti prikazano na ovoj slici?

- pila
- stari most
- jež
- busen trave
- zmaj
- ograda
- planinski krajolik
- dikobraz
- uho

Koliko ste sigurni?

Želite li sada donijeti odluku?

Što bi moglo biti prikazano na ovoj slici?

- pila
- stari most
- jež
- busen trave
- zmaj
- ograda
- planinski krajolik
- dikobraz
- uho

Koliko ste sigurni?

Želite li sada donijeti odluku?

Što bi moglo biti prikazano na ovoj slici?

- pila
- stari most
- jež
- busen trave
- zmaj
- ograda
- planinski krajolik
- dikobraz
- uho

Koliko ste sigurni?

Želite li sada donijeti odluku?

Slika 9

Što bi moglo biti prikazano na ovoj slici?

Koliko ste sigurni?

Želite li sada donijeti odluku?

Što bi moglo biti prikazano na ovoj slici?

Koliko ste sigurni?

Želite li sada donijeti odluku?

Što bi moglo biti prikazano na ovoj slici?

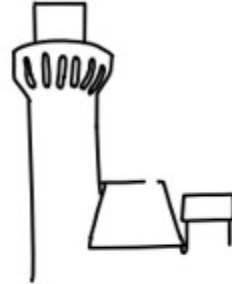

Koliko ste sigurni?

Želite li sada donijeti odluku?

Što bi moglo biti prikazano na ovoj slici?

Koliko ste sigurni?

Želite li sada donijeti odluku?

Što bi moglo biti prikazano na ovoj slici?

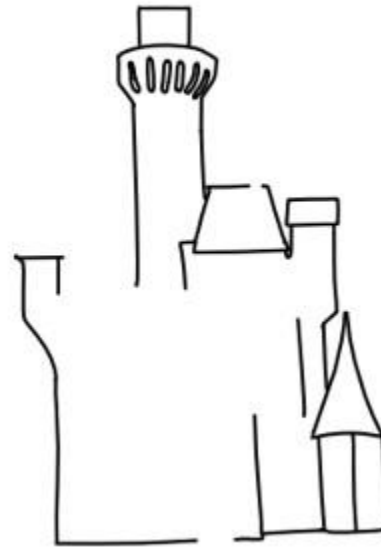

Koliko ste sigurni?

Želite li sada donijeti odluku?

Što bi moglo biti prikazano na ovoj slici?

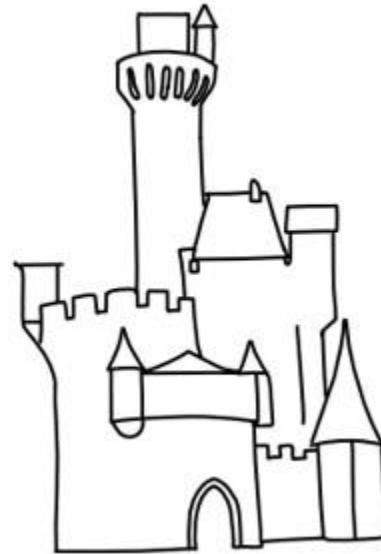

Koliko ste sigurni?

Želite li sada donijeti odluku?

Što bi moglo biti prikazano na ovoj slici?

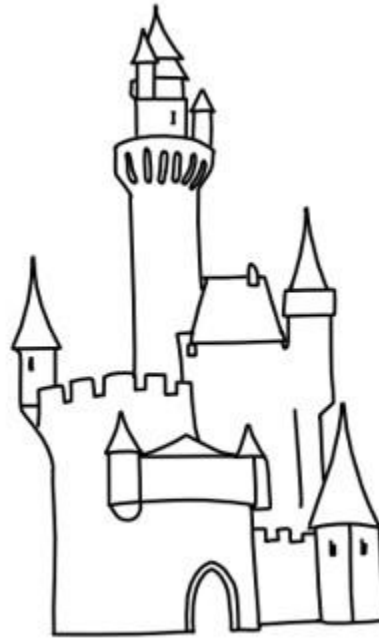

Koliko ste sigurni?

Želite li sada donijeti odluku?

Što bi moglo biti prikazano na ovoj slici?

Koliko ste sigurni?

Želite li sada donijeti odluku?

Što bi moglo biti prikazano na ovoj slici?

Koliko ste sigurni?

Želite li sada donijeti odluku?

Slika 10

Što bi moglo biti prikazano na ovoj slici?

- konop
- sidro
- ogrlica s privjeskom
- zmija
- papiga
- špageti
- stabljika graha
- cvijet
- autocesta

Koliko ste sigurni?

Želite li sada donijeti odluku?

Što bi moglo biti prikazano na ovoj slici?

- konop
- sidro
- ogrlica s privjeskom
- zmija
- papiga
- špageti
- stabljika graha
- cvijet
- autocesta

Koliko ste sigurni?

Želite li sada donijeti odluku?

Što bi moglo biti prikazano na ovoj slici?

- konop
- sidro
- ogrlica s privjeskom
- zmija
- papiga
- špageti
- stabljika graha
- cvijet
- autocesta

Koliko ste sigurni?

Želite li sada donijeti odluku?

Što bi moglo biti prikazano na ovoj slici?

- konop
- sidro
- ogrlica s privjeskom
- zmija
- papiga
- špageti
- stabljika graha
- cvijet
- autocesta

Koliko ste sigurni?

Želite li sada donijeti odluku?

Što bi moglo biti prikazano na ovoj slici?

- konop
- sidro
- ogrlica s privjeskom
- zmija
- papiga
- špageti
- stabljika graha
- cvijet
- autocesta

Koliko ste sigurni?

Želite li sada donijeti odluku?

Što bi moglo biti prikazano na ovoj slici?

- konop
- sidro
- ogrlica s privjeskom
- zmija
- papiga
- špageti
- stabljika graha
- cvijet
- autocesta

Koliko ste sigurni?

Želite li sada donijeti odluku?

Što bi moglo biti prikazano na ovoj slici?

- konop
- sidro
- ogrlica s privjeskom
- zmija
- papiga
- špageti
- stabljika graha
- cvijet
- autocesta

Koliko ste sigurni?

Želite li sada donijeti odluku?

Što bi moglo biti prikazano na ovoj slici?

- konop
- sidro
- ogrlica s privjeskom
- zmija
- papiga
- špageti
- stabljika graha
- cvijet
- autocesta

Koliko ste sigurni?

Želite li sada donijeti odluku?

Što bi moglo biti prikazano na ovoj slici?

- konop
- sidro
- ogrlica s privjeskom
- zmija
- papiga
- špageti
- stabljika graha
- cvijet
- autocesta

Koliko ste sigurni?

Želite li sada donijeti odluku?

Slika 11

Što bi moglo biti prikazano na ovoj slici?

Koliko ste sigurni?

Želite li sada donijeti odluku?

Što bi moglo biti prikazano na ovoj slici?

Koliko ste sigurni?

Želite li sada donijeti odluku?

Što bi moglo biti prikazano na ovoj slici?

Koliko ste sigurni?

Želite li sada donijeti odluku?

Što bi moglo biti prikazano na ovoj slici?

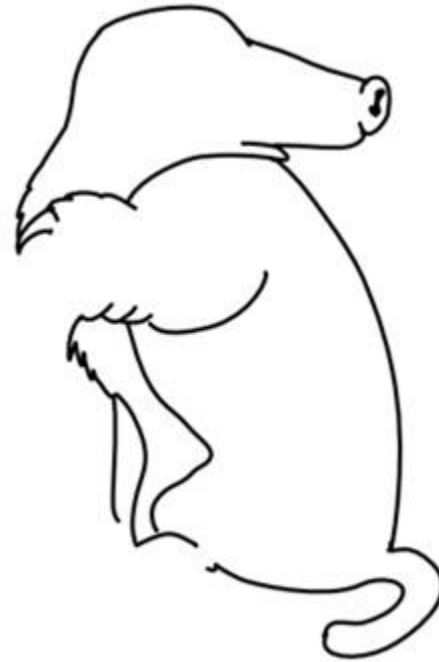

Koliko ste sigurni?

Želite li sada donijeti odluku?

Što bi moglo biti prikazano na ovoj slici?

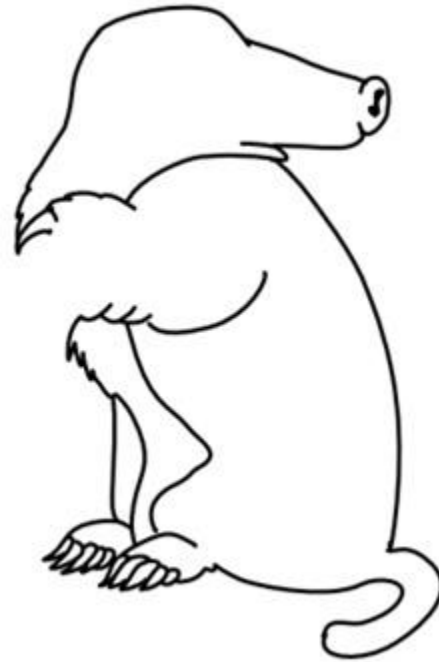

Koliko ste sigurni?

Želite li sada donijeti odluku?

Što bi moglo biti prikazano na ovoj slici?

Koliko ste sigurni?

Želite li sada donijeti odluku?

Što bi moglo biti prikazano na ovoj slici?

Koliko ste sigurni?

Želite li sada donijeti odluku?

Što bi moglo biti prikazano na ovoj slici?

Koliko ste sigurni?

Želite li sada donijeti odluku?

Što bi moglo biti prikazano na ovoj slici?

Koliko ste sigurni?

Želite li sada donijeti odluku?

Slika 12

Što bi moglo biti prikazano na ovoj slici?

- tuljan
- muškarac u zimskoj odjeći
- cvijet
- riječni krajolik
- sirena
- hobotnica
- harfa
- dagnja
- riba

Koliko ste sigurni?

Želite li sada donijeti odluku?

Što bi moglo biti prikazano na ovoj slici?

- tuljan
- muškarac u zimskoj odjeći
- cvijet
- riječni krajolik
- sirena
- hobotnica
- harfa
- dagnja
- riba

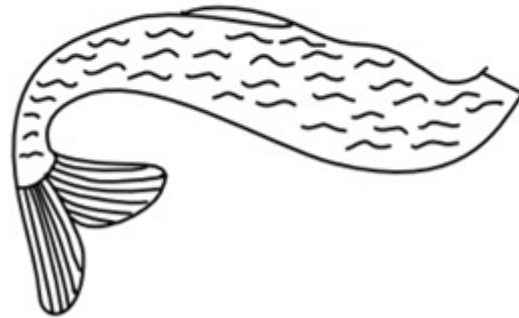
Koliko ste sigurni?

Želite li sada donijeti odluku?

Što bi moglo biti prikazano na ovoj slici?

- tuljan
- muškarac u zimskoj odjeći
- cvijet
- riječni krajolik
- sirena
- hobotnica
- harfa
- dagnja
- riba

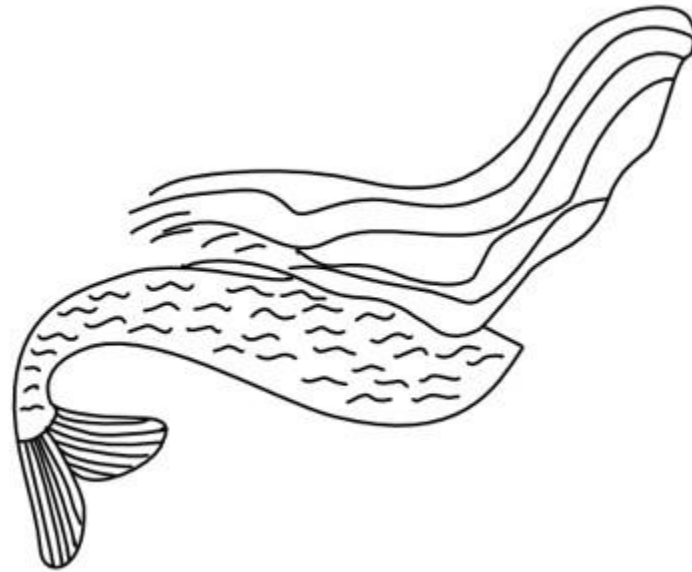
Koliko ste sigurni?

Želite li sada donijeti odluku?

Što bi moglo biti prikazano na ovoj slici?

- tuljan
- muškarac u zimskoj odjeći
- cvijet
- riječni krajolik
- sirena
- hobotnica
- harfa
- dagnja
- riba

Koliko ste sigurni?

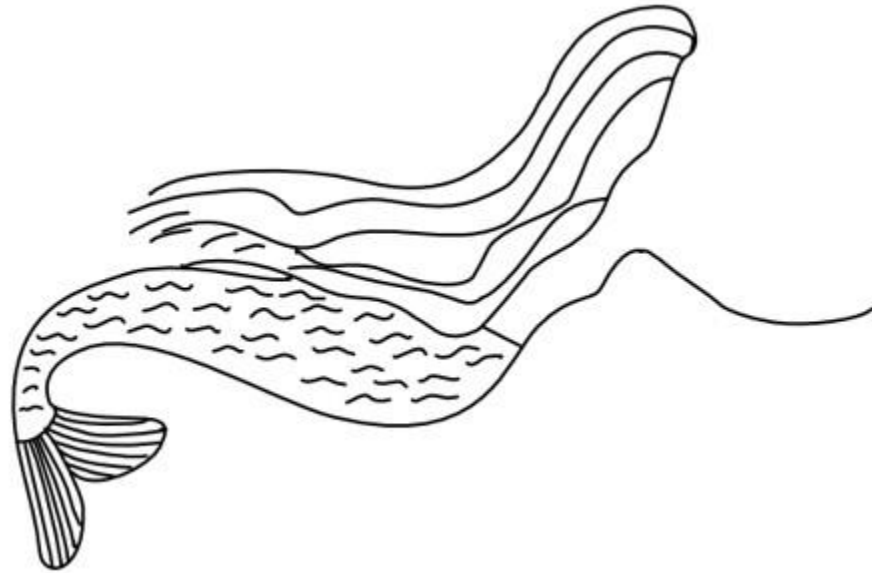
Želite li sada donijeti odluku?

Što bi moglo biti prikazano na ovoj slici?

- tuljan
- muškarac u zimskoj odjeći
- cvijet
- riječni krajolik
- sirena
- hobotnica
- harfa
- dagnja
- riba

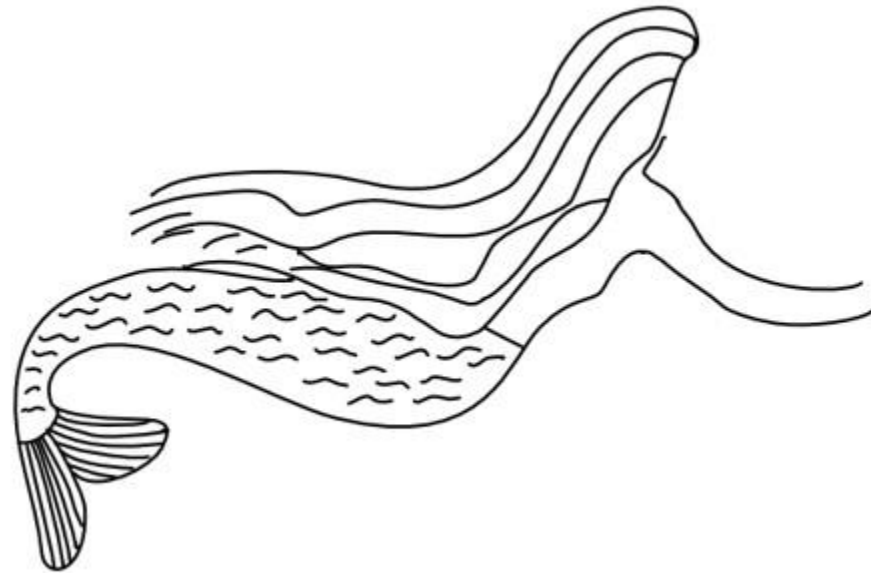
Koliko ste sigurni?

Želite li sada donijeti odluku?

Što bi moglo biti prikazano na ovoj slici?

- tuljan
- muškarac u zimskoj odjeći
- cvijet
- riječni krajolik
- sirena
- hobotnica
- harfa
- dagnja
- riba

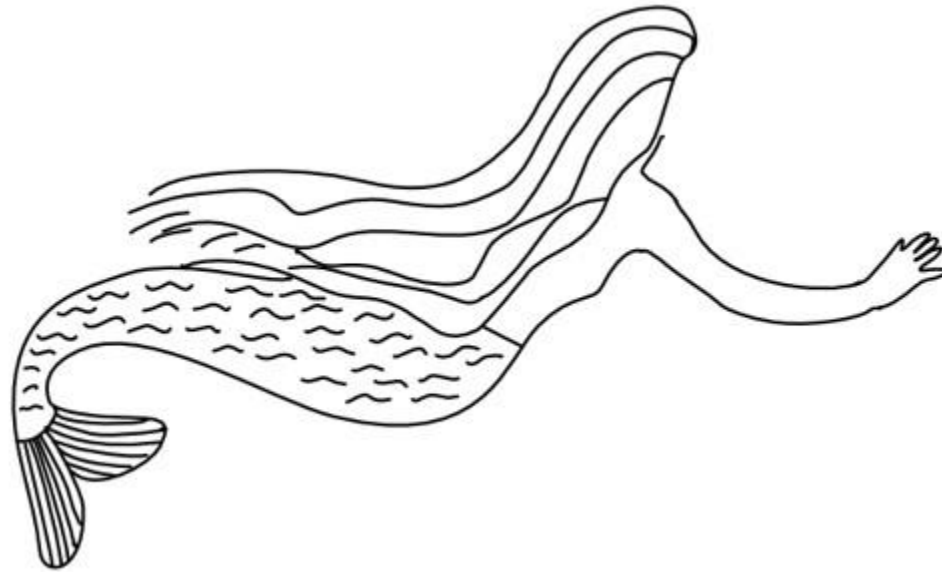
Koliko ste sigurni?

Želite li sada donijeti odluku?

Što bi moglo biti prikazano na ovoj slici?

- tuljan
- muškarac u zimskoj odjeći
- cvijet
- riječni krajolik
- sirena
- hobotnica
- harfa
- dagnja
- riba

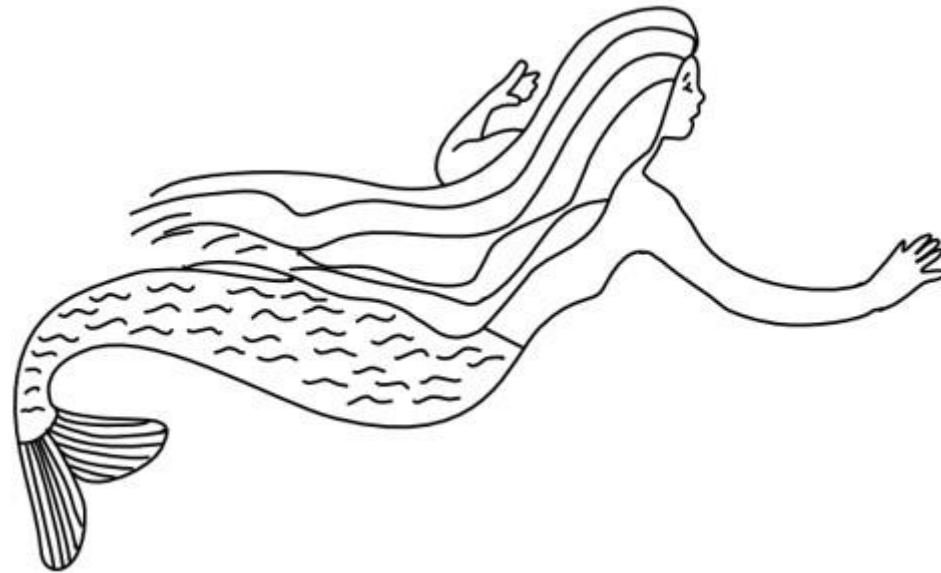
Koliko ste sigurni?

Želite li sada donijeti odluku?

Što bi moglo biti prikazano na ovoj slici?

- tuljan
- muškarac u zimskoj odjeći
- cvijet
- riječni krajolik
- sirena
- hobotnica
- harfa
- dagnja
- riba

Koliko ste sigurni?

Želite li sada donijeti odluku?

Što bi moglo biti prikazano na ovoj slici?

- tuljan
- muškarac u zimskoj odjeći
- cvijet
- riječni krajolik
- sirena
- hobotnica
- harfa
- dagnja
- riba

Koliko ste sigurni?

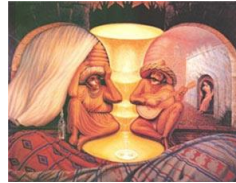
Želite li sada donijeti odluku?

Zadatak 2:

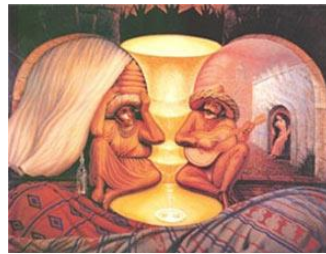

Što vidite?

Što vidite sada?

Stari par, pehar ili...?

Što vidite?

Što vidite?

Brzoplete odluke ne moraju uvijek dovesti do pogreške, no ponekad otkriju samo pola istine!

Brzoplete odluke ne moraju uvijek dovesti do pogreške, no ponekad otkriju samo pola istine!

Pokušajte na sljedećim slikama pronaći sve likove!

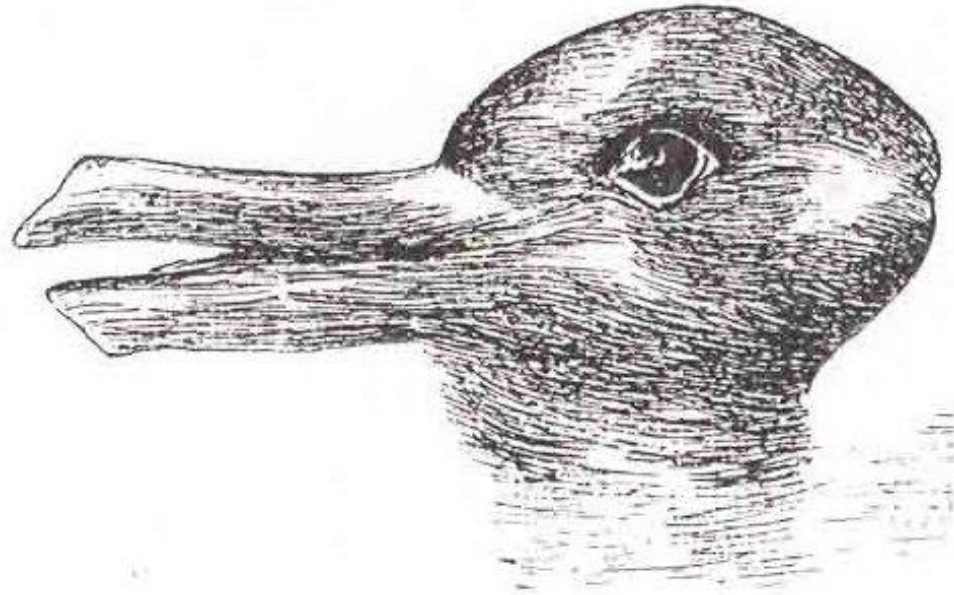
Stara žena, mlada žena, muškarac s brkovima?

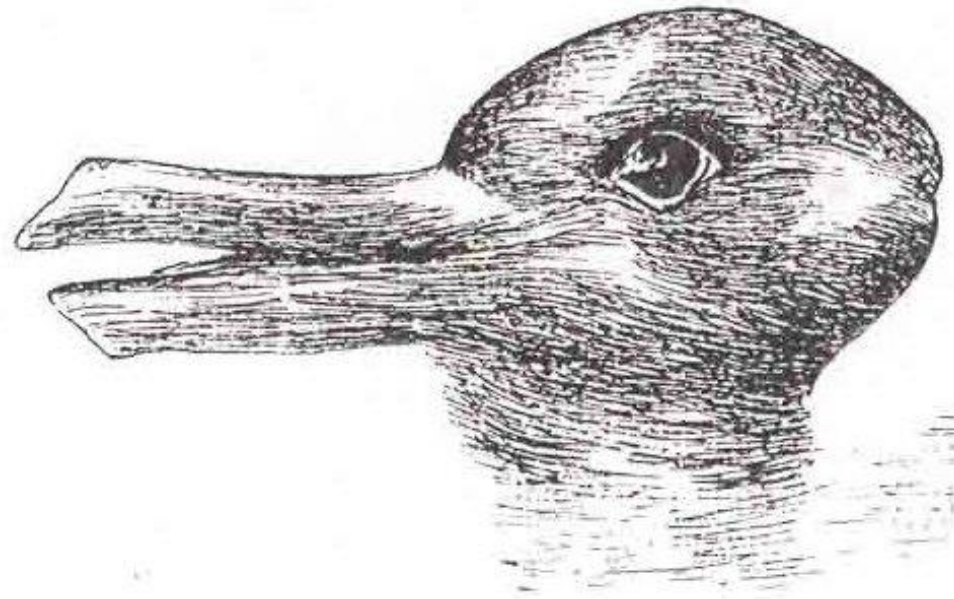

Starac ili konjanik?

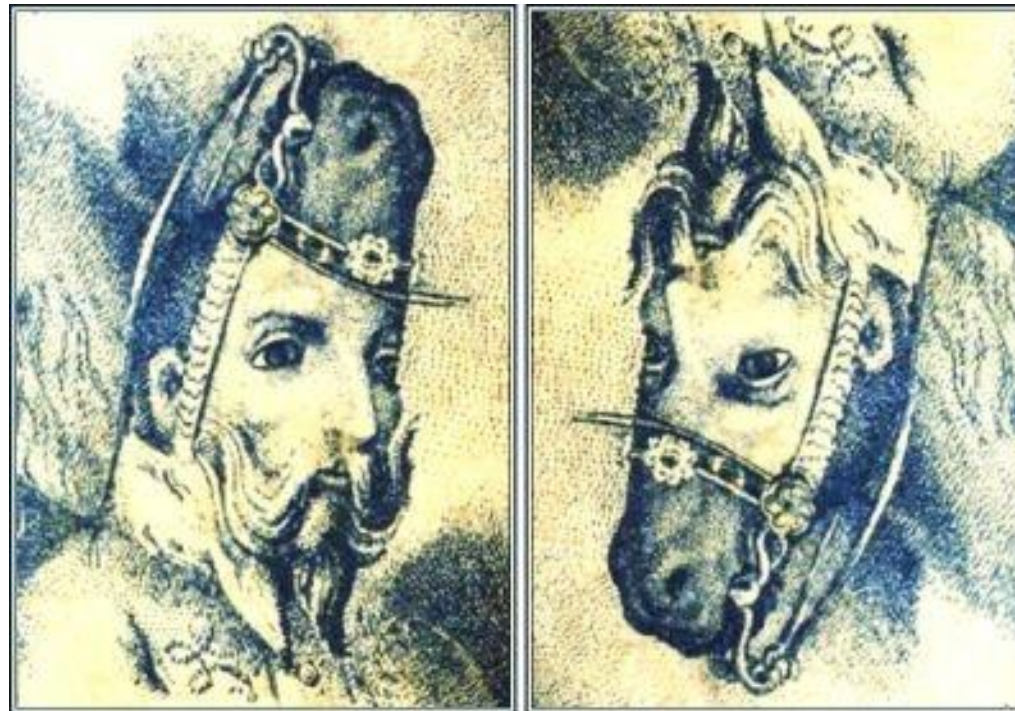

Patka ili zec?

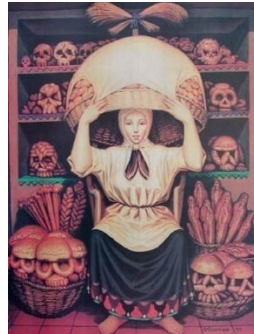

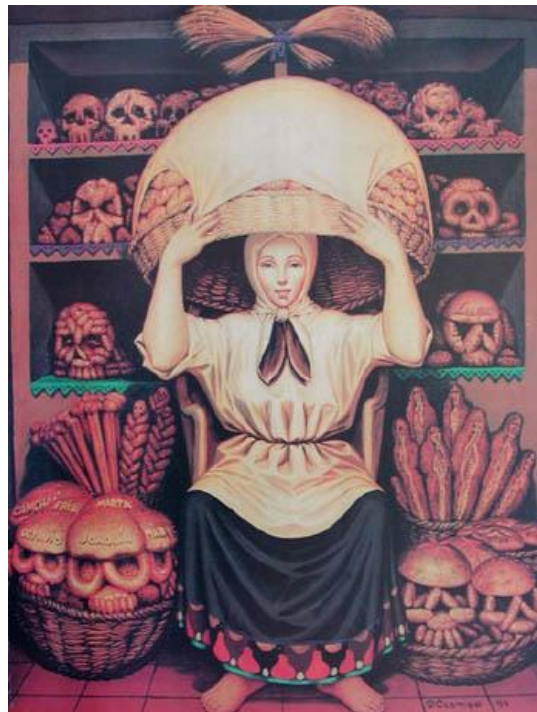

Što biste vidjeli kada biste sliku preokrenuli nadolje?

Konja ili konjanika?

Lubanje ili pekaricu?

Što vidite?

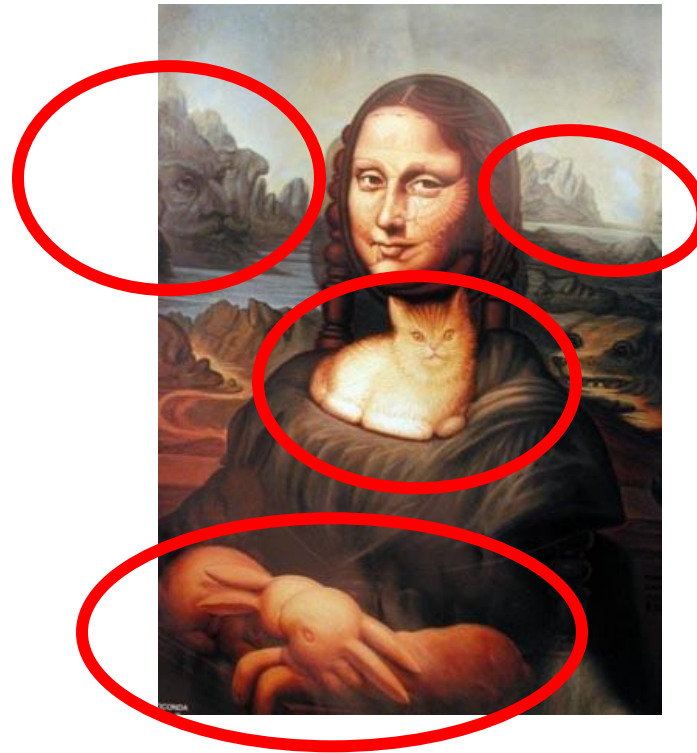

Pokušajte otkriti sve likove!

Primjena u svakodnevnom životu

Što smo naučili:

- Slide-ovi koje ste upravo vidjeli pokazuju da brzoplete odluke često dovode do pogrešaka i samo polovičnog uvida u istinu.

Primjena u svakodnevnom životu

Što smo naučili:

- Slide-ovi koje ste upravo vidjeli pokazuju da brzoplete odluke često dovode do pogrešaka i samo polovičnog uvida u istinu.
- Stoga, **tražite što je moguće više informacija** i razmjenjujte mišljenja s drugima, posebno ako su odluke koje donosite ozbiljne (npr. osjećaj da te susjed uhodi → ne napadaj tobožnjeg neprijatelja odmah!).

Primjena u svakodnevnom životu

Što smo naučili:

- Slide-ovi koje ste upravo vidjeli pokazuju da brzoplete odluke često dovode do pogrešaka i samo polovičnog uvida u istinu.
- Stoga, **tražite što je moguće više informacija** i razmjenjujte mišljenja s drugima, posebno ako su odluke koje donosite ozbiljne (npr. osjećaj da te susjed uhodi → ne napadaj tobožnjeg neprijatelja odmah!).
- Kod nevažnih događaja možete odlučivati brže (npr. kod izbora vrste jogurta ili kolača, brojeva na lotu...).

Primjena u svakodnevnom životu

Što smo naučili:

- Slide-ovi koje ste upravo vidjeli pokazuju da brzoplete odluke često dovode do pogrešaka i samo polovičnog uvida u istinu.
- Stoga, **tražite što je moguće više informacija** i razmjenjujte mišljenja s drugima, posebno ako su odluke koje donosite ozbiljne (npr. osjećaj da te susjed uhodi → ne napadaj tobožnjeg neprijatelja odmah!).
- Kod nevažnih događaja možete odlučivati brže (npr. kod izbora vrste jogurta ili kolača, brojeva na lotu...).
- Ljudski je griješiti - prihvatite mogućnost da niste uvijek u pravu!

Primjena u svakodnevnom životu

Što smo naučili:

- Slide-ovi koje ste upravo vidjeli pokazuju da brzoplete odluke često dovode do pogrešaka i samo polovičnog uvida u istinu.
- Stoga, **tražite što je moguće više informacija** i razmjenjujte mišljenja s drugima, posebno ako su odluke koje donosite ozbiljne (npr. osjećaj da te susjed uhodi → ne napadaj tobožnjeg neprijatelja odmah!).
- Kod nevažnih događaja možete odlučivati brže (npr. kod izbora vrste jogurta ili kolača, brojeva na lotu...).
- Ljudski je griješiti - prihvatite mogućnost da niste uvijek u pravu!
- Važne odluke donosite na temelju čvrstih činjenica. Puko nagađenje je “loš savjetnik”. Uvijek razmotrite posljedice pogrešne procjene.

Kako je ovo povezano sa psihozom?

Mnogi ljudi (ne svi!) sa psihozom skloni su donošenju preuranjenih zaključaka i formiranju ekstremnih mišljenja.

Kako je ovo povezano sa psihozom?

Mnogi ljudi (ne svi!) sa psihozom skloni su donošenju preuranjenih zaključaka i formiranju ekstremnih mišljenja.

Primjer: Na jednom društvenom događaju Igor tvrdi da je budući kralj Njemačke.

Okolnosti: Igor je pronašao figuru kralja s krunom u “Kinder-jaju”.

Ali: On nije “plave krvi”, monarhija je u Njemačkoj odavno ukinuta! A prije svega, sadržaj jajeta iznenađenja ne može se smatrati pouzdanim dokazom!

Kako je ovo povezano sa psihozom?

Mnogi ljudi (ne svi!) sa psihozom skloni su donošenju preuranjenih zaključaka i formiranju ekstremnih mišljenja.

Primjer: Na jednom društvenom događaju Igor tvrdi da je budući kralj Njemačke.

Okolnosti: Igor je pronašao figuru kralja s krunom u “Kinder-jaju”.

Ali: On nije “plave krvi”, monarhija je u Njemačkoj odavno ukinuta! A prije svega, sadržaj jajeta iznenađenja ne može se smatrati pouzdanim dokazom!

Treba prikupiti više informacija i razmotriti drugačija moguća objašnjenja te o njima razgovarati s ljudima od povjerenja.

Hvala na pozornosti!

za voditelje:

Podijelite radne listove. Predstavite našu aplikaciju COGITO (preuzmite besplatno).

www.uke.de/mct_app

Pictures used in this module are reproduced with indirect (creative commons license) or direct permission of the artists listed below, for which we would like to express our gratitude! A full list can be obtained via www.uke.de/mct. If we have involuntarily breached copyright, please accept our apologies. In this case, we kindly ask creators for their permission to use their work under the “fair use” policy.

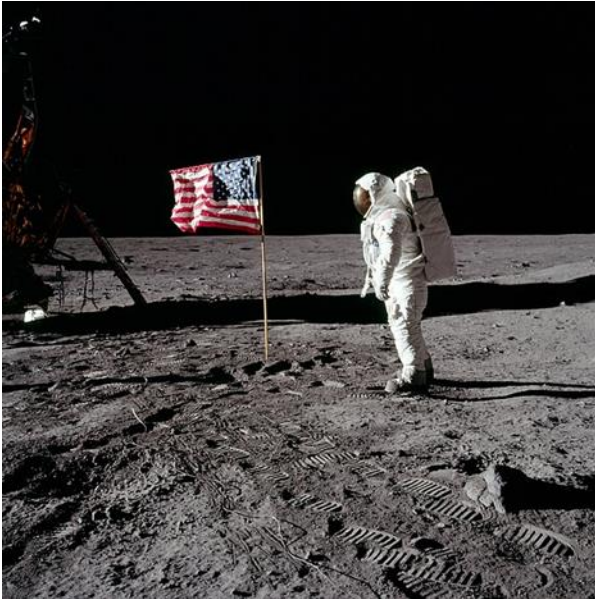
Die in diesem Modul verwendeten Bilder wurden mit der indirekten (creative commons Lizenz) oder direkten Zustimmung der unten stehenden Künstler reproduziert, wofür wir uns herzlich bedanken möchten! Eine vollständige Liste ist hinterlegt auf www.uke.de/mkt. Sollten wir unbeabsichtigt gegen das Urheberrecht verstoßen haben, so bitten wir dies vielmals zu entschuldigen und bitten nachträglich um die Verwendungserlaubnis.

Name Photographer/Artist Name Fotograf/Künstler	Source/ Quelle	Picture Name/ Name des Bildes	CC = used with corresponding creative commons license; PP = used with personal permission of artist CC = genutzt unter creative commons Lizenz, PP = verwendet mit persönlicher Zustimmung des Künstlers	Description/Kurzbeschreibung
sprinsky	flickr	cover.beatles	CC	Abbey road
mharrsch	flickr	Beatle Paul McCartney 2	CC	The young Paul McCartney /Paul McCartney als junger Mann
Alan Light	flickr	Paul McCartney	CC	The older Paul McCartney/ Älterer Paul McCartney
Arbeitsgruppe Neuropsychologie	---	Black&white drawings of fragmented pictures /Schwarz-weiß Zeichnungen fragmentierter Bilder	Produced for the MCT/Anfertigung für das MKT; © Arbeitsgruppe Neuropsychologie	Various motives: rocking chair, elephant etc./Verschiedene Motive: Schaukelstuhl, Elefant etc.
---	American Journal of Psychology	Mother, father, and daughter	Copyright 1961 by the Board of Trustees of the University of Illinois. Used with permission of the University of Illinois Press	Old woman, young woman, man with mustache/Alte Frau, junge Frau, Mann mit Schnurrbart
Jastrow, J.	Popular Science Monthly, 54, 299-312	The mind's eye	public domain	rabbit-duck/Hase-Ente
Octavio Ocampo - Vexierbilder	rockypointcollectibles	Different pictures /Verschiedene Bilder	PP by rockypointcollectibles	---

Prebrzo zaključivanje “na djelu”

- urbane legende -

Legenda	Teorija urote	“Dokazi”
<p>Navodno se spuštanje na Mjesec 1969. god. nikad nije dogodilo, radilo se o običnoj prevari.</p>	<p>Navodni motivi SAD-a:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. “Tehnološka pobjeda” u natjecanju u svemirskim putovanjima sa Sovjetskim savezom koji je ranije uspješno lansirao satelit u svemir 2. Odvratanje pažnje od Vijetnamskog rata 3. NASA je sama lažirala slijetanje na Mjesec zbog straha od smanjivanja državnog budžeta 	

Prebrzo zaključivanje “na djelu”

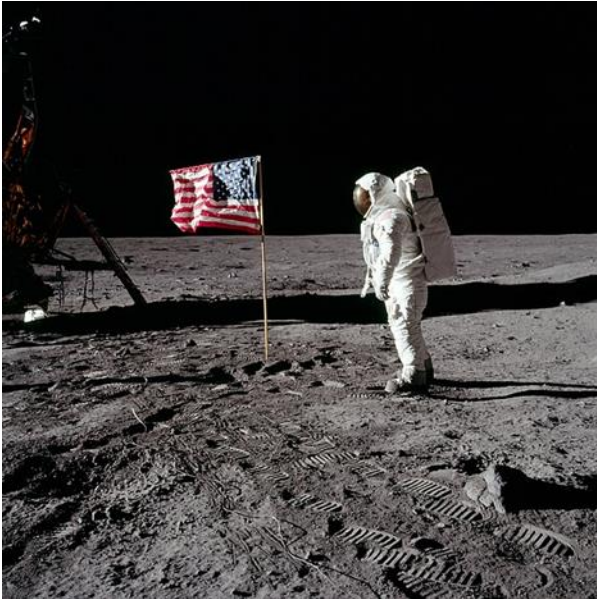
- urbane legende -

Legenda	Za i protiv	“Dokazi”
<p>Navodno se spuštanje na Mjesec 1969. god. nikad nije dogodilo, radilo se o običnoj prevari.</p>	<p>Za: ???</p>	

Prebrzo zaključivanje “na djelu”

- urbane legende -

Legenda	Za i protiv	“Dokazi”
<p>Navodno se spuštanje na Mjesec 1969. god. nikad nije dogodilo, radilo se o običnoj prevari.</p>	<p>Za:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. “Zastava koja vijori”: nemoguće jer na Mjeseću nema atmosfere 2. Slike neba bez zvijezda i nejednake sjene upućuju na proizvodnju u filmskom studiju 3. Radio poruka astronauta Armstronga: Prebrzo je odgovorio na posljednju rečenicu predsjednika Nixona. Radio- signali dulje putuju do Zemlje nego što je Armstrongu trebalo za odgovor 	

Prebrzo zaključivanje “na djelu”

- urbane legende -

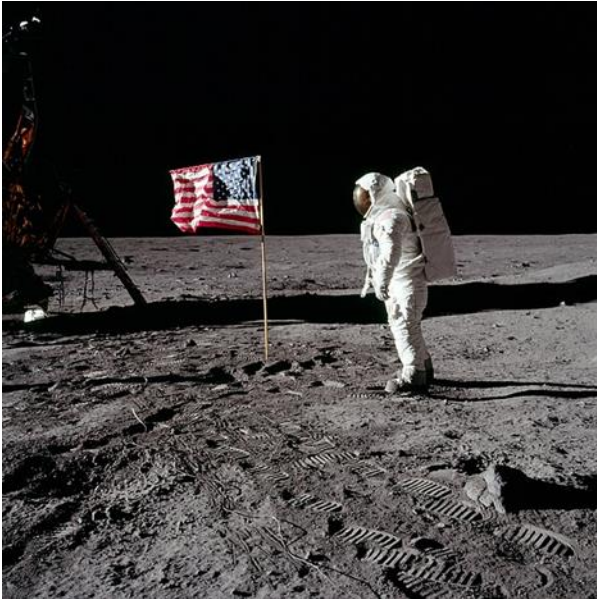
Legenda	Za i protiv	“Dokazi”
<p>Navodno se spuštanje na Mjesec 1969. god. nikad nije dogodilo, radilo se o običnoj prevari.</p>	<p>Protiv: ???</p>	

Prebrzo zaključivanje “na djelu”

- urbane legende -

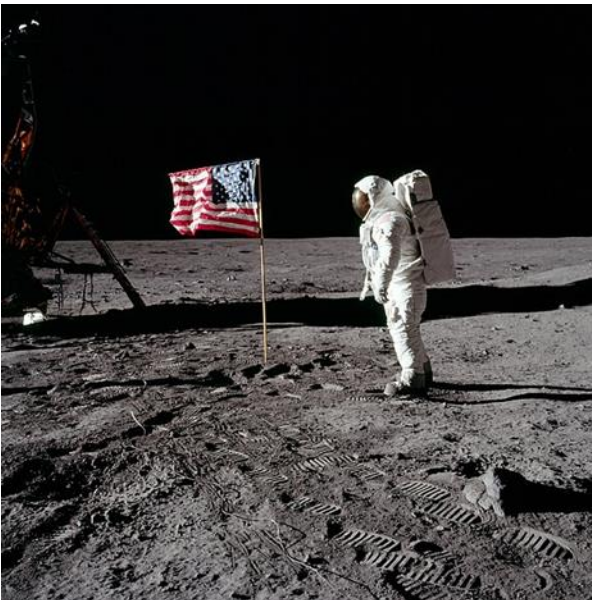
Legenda	Za i protiv	“Dokazi”
<p>Navodno se spuštanje na Mjesec 1969. god. nikad nije dogodilo, radilo se o običnoj prevari.</p>	<p>Protiv:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Vijorenje zastave uzrokovano je zabijanjem drške u površinu Mjeseca 2. Noćne fotografije ne mogu uhvatiti slabe izvore svjetla zbog vremena ekspozicije → nema zvijezda 3. Nejednake sjene uzrokuje neravna površina Mjeseca 4. Razgovor je bio montiran da bi se prikrilo izvorno kašnjenje između Nixonovog i Armstrongovog dijaloga 	

Prebrzo zaključivanje “na djelu” - urbane legende -

Je li slijetanje na Mjesec prevara američke Vlade ?

Ne!

Režiser Roland Emmerich (Dan nezavisnosti):
“Slijetanje na Mjesec (...) je bilo jednostavno predobro. Takvu stvar je bilo nemoguće uprizoriti u 60-tima. To bi predstavljalo problem čak i s današnjom opremom.”

Izvor: German television station ZDF: “Vorsicht Verschwörung” (Beware conspiracy)

Kako nastaje ovakva urbana legenda i druge teorije urote?

???

Kako nastaje ovakva urbana legenda i druge teorije urote?

- Često su uzbudljivije od stvarnosti.
- Temelje se na podacima koje je teško provjeriti, a lako im je povjerovati (npr., vijorenje zastave sugerira da je slika snimljena na Zemlji).
- Zanemaruju druga objašnjenja (npr., nebo bez zvijezda može se objasniti tehničkim ograničenjima noćne fotografije).
- Urbane legende izvade podatak iz konteksta, a zatim ga preuveličaju.